

POSTANOWIENIE

Dnia 7 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Kołodziejcki

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **Z. J.**

skazanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,

w dniu 7 grudnia 2023 r.,

wniosku obrońcy skazanego,

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym

wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 5 lipca 2018 r., sygn. akt II AKa 193/18,

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 21 grudnia 2017 r., sygn. akt V K 71/17,

na podstawie art. 545 § 1 w zw. z art. 430 § 1 k.p.k.

postanowił:

1) pozostawić wniosek bez rozpoznania;

2) obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania wznowieniowego, w tym, wydatkami w kwocie 20 (dwudziestu) zł.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 grudnia 2017 r., sygn. V K 71/17, Sąd Okręgowy w Gliwicach uznał Z. J. za winnego przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz art. 12 k.k., za które wymierzył karę roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny

w wysokości 100 stawek dziennych po 50 zł.; na podstawie art. 44 § 2 k.k. orzekł przepadek dowodów rzeczowych w postaci dokumentów pokwitowań datowanych na 27.09.2008 r. oraz 4.11.2004 r. zapisanych pod poz. OZR 169/17 - pozostawiając w/w dokumenty w aktach sprawy; orzekł nadto o zwrocie kosztów pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego przed sądem I instancji oraz o kosztach sądowych.

Wyrok zaskarżył apelacją obrońca skazanego, zarzucając obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 6, 7, 193 § 1 k.p.k. oraz błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku. Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku, poprzez uniewinnienie Z. J. od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Wyrokiem z dnia 5 lipca 2018 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach, w sprawie zawisłej pod sygnaturą sygn. akt II AKa 193/18, zmodyfikował zaskarżony wyrok w ten sposób, że zmienił opis czynu poprzez zastąpienie zwrotu „podrobił dokumenty” sformułowaniem „po uprzednim uzyskaniu dokumentów”, a przed zwrotem „poprzez odcięcie” dodał zwrot „wytworzonych” oraz wyeliminował z podstawy prawnej skazania przepis art. 11 § 2 k.k., a z podstawy prawnej wymiaru kary przepis art. 11 § 3 k.k. W pozostałym zakresie wyrok utrzymał w mocy.

Postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 29 października 2019 r., sygn. IV KK 706/18, oddalona została kasacja obrońcy skazanego, jako oczywiście bezzasadna.

Postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2020 r., sygn. IV KO 10/20, rozpoznano wniosek obrońcy skazanego o wznowienie postępowania w ten sposób, że został oddalony na podstawie art. 544 § 2 i 3 k.p.k. We wniosku obrońca skazanego podniósł, iż ujawniły się w sprawie nowe fakty i dowody wskazujące na to, że skazany nie popełnił przypisanego mu przestępstwa. Świadczyć miały o tym: rozbieżność w zeznaniach świadka J. P. złożonych w postępowaniu zakończonym prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach, sygn. II AKa 193/18, z zeznaniami tego świadka złożonymi w toku postępowania Sądu Okręgowego w Gliwicach, sygn. II C 109/12. J. P. będąc przesłuchiwana w sprawie objętej wnioskiem o wznowienie miała stwierdzić, że nigdy nie była świadkiem rozmów pomiędzy Z. J. a M. R., dotyczących zwrotu

pieniędzy, ich przekazywania czy kwitowania odbioru. Nie słyszała, by skazany przekazywał pieniądze M. R.. Z kolei w sprawie przed sądem cywilnym, w której M. R. był powodem, zaś Z. J. stroną pozwaną, J. P. zeznała, że nie była bezpośrednim świadkiem zawierania pomiędzy wyżej wymienionymi umów pożyczek, ale była świadkiem przekazywania pieniędzy. Ponadto wnioskodawca podniósł, że według twierdzeń skazanego jest on w posiadaniu dokumentów, które były przedmiotem opinii biegłego C. H., sporządzonej na potrzeby postępowania Sądu Okręgowego w Gliwicach w sprawie II C 224/14, a dopuszczonej jako dowód w sprawie karnej stanowiącej przedmiot wniosku. Przedmiotowa opinia została częściowo sporządzona na podstawie kserokopii. W związku z twierdzeniem skazanego istnieje realna możliwość przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego na okoliczność autentyczności dokumentów oraz na okoliczność tego przez kogo zostały nakreślone. Kwestia ta jest istotna dla niniejszej sprawy, gdyż Sąd Okręgowy w Gliwicach w sprawie V K 71/17, nie dopuścił dowodu z opinii biegłego na okoliczności podnoszone przez skazanego, a jedynie opinię sporządzoną na potrzeby postępowania cywilnego.

Oddalając przedmiotowy wniosek Sąd Najwyższy uznał, że wniosek nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem wiarygodność powyższego świadka została poddana ocenie, co znalazło wyraz w uzasadnieniu sądu meriti. Oskarżony ocenę tę kontestował już w apelacji w ramach zarzutu obrazy art. 7 k.p.k. Sąd II instancji spełnienie warunków określonych w tym przepisie natomiast skontrolował. W odniesieniu natomiast do posiadania przez skazanego oryginałów dokumentów w przyzmacie możliwości poddania ich badaniom z zakresu pisma ręcznego Sąd Najwyższy uznał, że po pierwsze nie wykazano ich posiadania przez skazanego już po wydaniu prawomocnego wyroku, po drugie zaś nie uprawdopodobniono wadliwości przeprowadzonych dotychczas w postępowaniu badań pismoznawczych.

Obrońca skazanego złożył w dniu 19 grudnia 2022 r. ponowny wniosek o wznowienie postępowania wskazując, że skazany nie popełnił zarzucanego mu czynu. Okolicznościami mającymi to twierdzenie uzasadniać były: rozbieżności w zeznaniach świadka J. P. składanych w postępowaniach Sądu Okręgowego w Gliwicach V KK 71/17 i II C 109/12 oraz wejście skazanego w posiadanie oryginalnych dokumentów, co aktualizować miało celowość

weryfikacji opinii biegłego sporządzonej częściowo przy wykorzystaniu ich kserokopii.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o wznowienie nie mógł stać się przedmiotem merytorycznego procedowania, gdyż zachodziły podstawy określone przepisem art. 430 k.p.k., znajdującym odpowiednie zastosowanie w postępowaniu wznowieniowym, do pozostawienia go bez rozpoznania. Wykładając motywy wydanego rozstrzygnięcia odwołać się należało do ugruntowanego w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądu, zgodnie z którym zasada prawomocności materialnej obowiązuje również w sprawach o wznowienie postępowania (zob. np. postanowienia z dnia 9 lutego 1980 r., IV KO 72/79; z dnia 16 grudnia 2004 r., IV KZ 57/04; z dnia 18 marca 2005 r., III KO 13/05; z dnia 25 października 2007 r., IV KO 71/07). Skutkuje to tym, że jeśli wniosek o wznowienie był już przedmiotem oceny sądu i został oddalony, to kolejny wniosek co do tego samego skazanego i w tej samej sprawie nie może opierać się na tych samych podstawach, mających wskazywać na wadliwość wyroku. Tego warunku powtórnie złożony wniosek ewidentnie nie spełniał, gdyż w warstwie merytorycznej, a nawet i graficznej był identyczny z wnioskiem złożonym uprzednio. obrońca ponownie przytoczył okoliczności, które stanowiły merytoryczny powód złożenia rozpoznanego już wniosku o wznowienie postępowania. Analiza wniosku złożonego w tamtym postępowaniu prowadzi do jednoznacznego stwierdzenia, że powołane obecnie przez obrońcę okoliczności, jako nowe fakty lub dowody w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k., są tożsame z tymi, które stanowiły podstawę ustaleń w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2020 r. W obu wypadkach sprowadzają się one do wskazywania na rozbieżności w zeznaniach świadka J. P., składanych w postępowaniach Sądu Okręgowego w Gliwicach V KK 71/17 i II C 109/12 oraz na wejście skazanego w posiadanie oryginalnych dokumentów, mające implikować potrzebę weryfikacji opinii biegłego sporządzonej częściowo przy wykorzystaniu ich kserokopii.

W takich uwarunkowaniach, wobec wystąpienia ujemnej przesłanki procesowej postępowania wznowieniowego z uwagi na oparcie żądania na tej samej podstawie faktycznej (art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.), wniosek ten z przyczyn

formalnych nie mógł zostać rozpoznany. W pkt. 2 sentencji postanowienia orzeczono o kosztach postępowania- na podstawie art. 639 k.p.k. w zw. z 636 § 1 k.p.k.

D. P.

[ms]